

Merisa Baraković

05.04.2023. 22:59

Pogledano: 207 puta

PUSTOLOVINE MALIH MORNARA

Projekat „Pustolovine malih mornara“ nastao je u vrijeme nepovoljne epidemiološke situacije u našem gradu, kada u našem vrtiću nismo bili u mogućnosti da organizujemo putovanja za djecu, tematske posjete i izlete.

PEDAGOŠKA UVJERENJA

Moje pedagoško uvjerenje temelji se na vrijednostima dječije igre, aktivnog učenja, otkrivanja i istraživanja okoline. Smatram da su saradnja sa roditeljima, podsticajna okolina, aktivno učenje i praktične aktivnosti veoma značajni ciljevi pri planiranju odgojno obrazovnog rada sa djecom. Posebno u vanrednim situacijama kada je nemoguće realizovati planirane i organizovane izlete, posjete i putovanja, mislim da je za djecu veoma važno da istražuju kroz igru, manipulišu sa raspoloživim materijalima, te na taj način dolaze do novih saznanja iz svijeta koji ih okružuje. Smatram da jedan edukator treba motivisati djecu na aktivno učenje svim raspoloživim edukativnim sredstvima kako bi svaki dan proveden u vrtiću imao novu razigranu priču.

KRATAK OPIS PRAKSE

Projekat „Pustolovine malih mornara“ nastao je u vrijeme nepovoljne epidemiološke situacije u našem gradu, kada u našem vrtiću nismo bili u mogućnosti da organizujemo putovanja za djecu, tematske posjete i izlete. Jedan od načina upoznavanja djece sa zemljama u koje plovi brod su aplikacije „Explore the World“ - Istraži svijet i „Orboot Earth“ - Zavrtimo Zemlju. Preuzimanjem ovih aplikacija na Google Play ili App Store, djeca imaju priliku da otvore kartu svijeta i istraže bilo koju regiju svijeta na interaktivnom globusu: upoznavanje sa izgledom dalekih zemalja, izgledom zastave zemlje, kulturom i tradicijom ljudi, prirodom i životinjama. Zajedno predlažemo kako će izgledati logo za male mornare - crtamo. U toku mjeseca, svake sedmice mali mornari uče o novom kontinentu na način da putem aplikacije zajedno istražujemo zemlje koje se nalaze na kontinentu i dogovaramo se koji nam je brod potreban uz naš putnički brod, kako bismo tamo stigli (tegljač, ledolamac, brod svjetionik ili drugi brod specijalne namjene). Zajedno sakupljamo suvenire u obliku školjke, kamenčića i raznovrsnog nakita, pravimo slikovnice „Put oko svijeta“ pravimo foto album „Sva djeca svijeta“, Foto safari, mašinu za animacije, stripove na modelu planete Zemlje, Mali ekološki bonton, pravimo mornarski kamp u dvorištu vrtića, tradicionalnu hranu za mornare, zastave zemalja i lutke za igrokaze. Pravimo izložbe ispred vrtića za roditelje, pravimo sedmične video zapise na viber grupu za roditelje, usvajamo pjesme i pozdrave mornara, plešemo i pravimo dramatizacije o avanturama sa putovanja širom svijeta.

POLAZIŠTA

U velikoj želji da boravak djece u vrtiću bude razigran u vrijeme pandemije COVID 19, kada nam nedostaju organizovane posjete i izleti, priredila sam djeci podsticajno okruženje za učenje. Kroz temu „Zanimanja ljudi“ djeca su predložila da učimo o neobičnim zanimanjima kojima se ljudi bave. Pored ostalih zanimanja ljudi, djeca su odabrala i mornare te pokazala veliki interes da naprave putnički brod. U razvijanju projekta smo imali veliku podršku od roditelja i turističke zajednice grada Tuzle, koji su nam pomogli da dođemo do potrebnih materijala za istraživanje o zanimanju mornara: pribor i oprema na brodu, odijelo mornara i kapetana broda, interaktivnog globusa za djecu, eko bojanke, pribor i igračke.

Vođena idejom da unaprijedim dječija istraživanja i približim bogatstvo sadržaja o prirodi posla mornara, dovela me na ideju da djeci pokažem zanimljive intraktivne aplikacije i igre uz pomoć interaktivnog globusa u edukativne svrhe za djecu predškolskog uzrasta. Nakon usvajanja znanja putem interaktivnih igara djeca pokazuju interesovanje za izradu slikovnice, makete, globusa, stripa, filma, lutaka, suvenira i igara s pjeskom i vodom. Poznavajući interesovanja djece, pripremala sam potrebne materijale u dvorištu vrtića ili u sobi. Za dramske igre uloga mornara i putnika, igre malih kuhara, poslužilo nam je tropsko voće kao zdrava hrana za mornare na brodovima.

CILJ I ŽELJENI ISHODI

1. Motivisati djecu da istražuju okolinu uz korištenje edukativnih interaktivnih sredstava;
2. Razvijati kognitivne sposobnosti djece kroz aktivno učenje, edukativne igre na interaktivnom globusu korištenjem pratećih edukativnih aplikacija proširene stvarnosti za djecu u naučnim aktivnostima;
3. Razvijati vještinu snalaženja u prirodi i na brodu kroz igru malih mornara: upotreba kompasa, upotreba karte svijeta, globusa, signalnih zastavica i brodske svjetlosne signalizacije;
4. Razvijati maštu i kreativnost manipulisanjem prirodnim materijalima u prirodi i okolini vrtića;
5. Da djeca nauče zajedno dolaziti do odgovora koristeći se radno igrovnim sredstvima;
6. Da uz pomoć interaktivnih i edukativnih igara dovode u vezu sebe, ljude, biljke, životinje, predmete i pojave u prirodnom okruženju s ciljem razumijevanja svijeta u kojem žive;
7. Podsticati djecu na interaktivno učenje u grupi i razvijanje dječijeg kreativnog stvaralaštva;
8. Razvijati ekološku svijest kroz igrokaz, lutkarsko pozorište, izradu maketa, filma, stripa i slikovnica;
9. Razvijati sposobnosti zapažanja i prepoznavanja različitih zemalja i njihovih karakteristika;
10. Razvijati samostalnost da se određene radnje izvedu samostalno.

DETALJAN OPIS REALIZACIJE

„Pustolovine malih mornara“ je projekat nastao u nedostatku organizovanih putovanja, posjeta i izleta u vrijeme nepovoljne epidemiološke situacije, izazvane korona virusom u Bosni i Hercegovini. U nedostatku organizovanih putovanja i izleta, uspjeli smo napraviti plan naših tema i aktivnosti u našoj odgojnoj grupi poštujući interesovanja djece. Interesovanje djece za zanimanje mornara, navelo je tok tematskih aktivnosti u mali projekat, koji su u samom početku podržali roditelji. Izrazili su želju da prate naše sedmične aktivnosti na Viber grupi za roditelje koju smo

formirali početkom pedagoške godine. Sedmično smo pravili naše izložbe kreativnog stvaralaštva u hodnicima vrtića ili u dvorištu ispred vrtića. U toku rada na projektu, mali mornari su obilježili Dan planete Zemlje i obogatili naše redovne sedmične izložbe sa putovanja svijetom. Uz podršku roditelja i predstavnika eko udruženja dobili smo potreban materijal za rad i obogatili naše kreacije. Djeca su predlagala kako da uredimo našu sobu i dvorište za istraživanje svijeta i naše putovanje. Roditelji su nam pomogli oko prikupljanja suvenira, edukativnih igračaka koje su nam rado donirali.

Pripreme za projekat su imale nekoliko faza:

1. Uređujemo našu sobu i dvorište u razigrani svijet putovanja

Izradili smo putokaze po sobi kako bi se djeca lakše snalazila u igri. Napravili smo mornarske kape i marame, izradili naš putnički brod koji će ploviti u daleke zemlje svijeta i crtali prijedloge za naš logo malih mornara. Uz podršku roditelja koji su nam donirali igračke, djeca su „pomagala“ ugroženim životinjama koja nemaju vode ili hrane, prikupljala hranu za drugare u Africi ili na Sjevernom polu. Posebnu pažnju smo posvetili opremanju našeg centra za naučne igre: interaktivni globus, prateće aplikacije koje smo zajedno gledali putem tableta, interaktivna mapa svijeta, durbin i dvogled.

Zadatak je da se djeca sedmično podijele u četiri grupe i posjete zemlje koje se nalaze na kontinentu gdje plove mornari. Uz pomoć interaktivnog globusa i prateće aplikacije „Explore the world“ djeca se upoznaju sa kartom svijeta i pažljivo posmatraju znamenitosti, životinje i biljke koje se nalaze na kontinentu gdje brod treba isploviti. Poslije upoznavanja zemalja, četiri do pet grupa djece rade na izradi makete kontinenta, karte svijeta na kojoj će pridruživati životinje, znamenitosti i biljke koje pripadaju određenoj zemlji na kontinentu. U dvorištu su mali mornari imali zadatak da pripreme brod na brodogradilištu i da se odmore u mornarskom kampu na svježem zraku.

2. Pravimo plan putovanja i upoznajemo se sa radom mornara na brodovima

Odredili smo pravce kretanja broda uz pomoć interaktivnog globusa uz korištenje optičke olovke. Jednostavno postavimo vrh optičkog pokazivača na površinu globusa i slušamo zanimljivosti o zemlji u koju plove. Uz pomoć pratećih aplikacija proširene stvarnosti Orboot Earth i Explore the world uz koje istraživanje svijeta malim mornarima postaje zabavno i uvodi ih u zanimljive dijelove svijeta gdje žive različiti narodi sa različitim kulturama i nastambama, zatim biljke i životinje dalekih krajeva svijeta. Određuju dijelove sobe gdje će se nalaziti koja zemlja. Upoznaju trajekt, tanker, ribarski brod, brodove specijalne namjene koji redovno plove prevoze teret i putnike. Prije nego isplove, mali mornari se upoznaju sa planom plovidbe, namjenom brodova i eko –pravilima sa kojima ih upoznaju lutke ekolozi. Kroz putovanje brodovima mali mornari se upoznaju sa značajem vode, hrane, biljaka, šuma i životinja. Zajedno sa lutkama djeca se upoznaju sa potrebom ljudi za transportom hrane i vode koje nema u svim krajevima svijeta. U toku upoznavanja rada mornara djeca dolaze do zaključka da treba čuvati planetu kako bismo imali čisto more i šume.

3. Mali mornari na putu oko svijeta kroz igru

Podijelili smo se u grupe. Svaka grupa je imala zadatak da istraži jedan kontinent na globusu, da se upozna sa glavnim obilježjima određenog dijela svijeta. Svih četiri do pet grupa djece, imali su priliku istražiti zemlje dalekih krajeva. Kada smo se upoznali sa izgledom zemalja dalekih krajeva, ljudima, znamenitostima, biljkama i životinjama na globusu uz pomoć aplikacija „Istraži svijet“ i „Zavrtimo Zemlju“, djeca su se podijelila u grupe za likovnu, muzičku i dramsku radionicu. Pravili su Sjeverni pol, more, pustinje, kartu svijeta.

4. Pravimo logo malih mornara

Na prijelog djece koja su izrazila želju za crtanjem osmislili smo logo malih mornara. Zajedno su osmislili nekoliko detalja: brod, more, sunce i oblake koje su ukasili užetom koje koriste mornari u svojim poslovima na brodu.

5. Pjesma malih mornara

Djeca su imala zadatak da pronađu sa roditeljima pjesmu o mornarima uz koju ćemo plesati. Naučili su plesne korake i učestvovali na internoj priredbi u vrtiću koju su snimili za roditelje.

6. Mornari u stripovima

Mornari plove brodom u nove pustolovine na moru kako bi transportovali putnike na odmor, transportovali ribu ribarskim brodom ili plovili u daleke zemlje svijeta da prevezemo namirnice koje su potrebne djeci u Africi ili na Sjevernom polu. Prilikom uplovljavanja u novu sedmicu zajedno formiramo pitanja koja bilježim i od kojih pravimo strip kao razgovor lutkica mornara sa djecom koje :

- Zašto je ljudima potreban kruzer, tanker, trajekt, ribarski brod, tegljač, ledolamac i istraživački brod? Kako žive ljudi u dalekim krajevima? Gdje se nalaze velike šume? Gdje se nalaze pustinje? Kako ljudi žive bez vode za piće? Gdje teretni brodovi prevoze hranu i vodu? Kako se transportuje voće i povrće, so ili ulje? Šta je potrebno eskimima na Sjevernom polu.

Modeliramo i trodimenzionalne globuse i predlažemo o čemu će mornari- lutkice razgovarati.

7. Naša mala kuhinja

Mali mornari su imali priliku pripremati voćne specijalitete, sokove i biljne čajeve. Naučili su nešto više o biljkama od kojih se prave čajevi, o južnom voću koje nam dovoze brodovi iz dalekih krajeva.

8. Pravimo video zapise za roditelje i animacije „Sva djeca svijeta“

Pravili smo mašinu za animaciju „Sva djeca svijeta“ i „Priče veselih mornara“, snimali kratke video zapise kamerom za roditelje.

9. Slikovnice malih mornara

Pravimo foto album „Sva djeca svijeta“ pravimo slikovnice „Životinjsko carstvo“ , slikovnice u obliku kocke „Poslovi mornara“, „Eko bonton malih mornara“.

10. Pravimo naše suvenire

Mali mornari sakupljaju suvenire. Sakupljamo suvenire sa naših putovanja na koja smo išli prije korona virusa. Izrađujemo naše suvenire u centru za umjetnost.

11. Pravimo izložbe u vrtiću

Pravili smo redovne sedmične izložbe naših radova za roditelje. Napravili smo posebnu izložbu na Dan obilježavanja planete Zemlje.

EFEKTI; POSTIGNUTI REZULTATI

Poseban efekat na praksu malih mornara jesu upravo njihove vesele igre koje su doživljavali u svom svijetu igre i mašte. Zaplovili su u svijet aktivne i zabavne igre u kojoj su kroz dva mjeseca putovali od kontinenta do kontinenta upoznavajući se sa zanimljivostima dalekih zemalja. U toku svakodnevne igre djeca su zajedno pripremala veliki broj kreativnih grupnih radova. Imali su priliku da budu indijanci,kinezi,japanci,englezi, da osjete kako žive djeca u siromašnim zemljama, dalekim selima u Africi, kako žive djeca na Sjevernom polu,kako se oblače, gdje spavaju, kao im mornari mogu pomoći. Uspjeli su da nauče značaj pomaganja drugima u okolini,da dolaze do logičkog zaključivanja samostalno.

Poslije dva mjeseca rada sa djecom primjenjujući savremena edukativna sredstva povećane realnosti, te primjenjujući paralelne aktivnosti kroz igru, djeca su vidno motivisana za raznovrste igre. Kroz interaktivne i edukativne igre djeca imaju veću pažnju, zainteresovani su za nova istraživanja, samostalno rješavanje problema, kritičko razmišljanje i rad u timu. Dječije kreativno stvaralaštvo je bogatije: detaljna izrada na maketama, lakše modelovanje,veća motivacija za igrokaz na maloj pozornici,napredno izražavanje jezikom naroda svijeta kao što je pozdrav tokom dana ili usvajanje manira tokom jela,plesa,načina sjedenja i slično. Pored edukativnih filmova za djecu,široka je lepeza mogućnosti koje pružaju savremena edukativna sredstva poput pametnog globusa i zvučne karte svijeta za djecu.Izvršni su za rad sa djecom predškolskog uzrasta.Uz sve to svaki korak je popraćen audio vizuelnim efektom. Naše igre i kreativne aktivnosti imali smo priliku pokazati za naše drugare u dječijoj edukativnoj emisiji emisiji „Jutarnji sastanak „ u saradnji sa RTV 7 u kojima sam u nekoliko epizoda djeci prezentovala kako da se zabave i naprave igračke ili edukativne igre od neoblikovanog materijala i opisala dio aktivnosti sa pustolovina malih mornara na putu oko svijeta.

Posebnu vrijednost nose sve naše izložbe, likovno ,muzičko i dramsko dječije stvaralaštvo. To je prilika da mladim kolegama praktično predstavimo dječije kreativno stvaralaštvo,prilika da

podijelimo način na koji možemo raditi u vanrednim uslovima rada. To je prilika da pokažemo na koji način možemo osmisliti edukativne sadržaje i sredstva: modelovanje, slikanje, smišljanje igrokaza, priča u slikama, muzičko izražavanje kroz pjesmu i ples.

Dodatni komentari i sugestije drugim nastavnicima koji bi željeli implementirati vašu ideju

Mislim da se dječija interesovanja za željene teme iz bliže ili dalje okoline, uvijek mogu razviti u jedan zanimljiv projekat u kojem će interaktivno učenje i dječije kreativno stvaralaštvo biti okosnica učenja u vrtiću. Posebno u vanrednim uslovima rada poput svjetske pandemije COVID –a 19 i nepredviđenog epidemiološkog stanja, kada smo spriječeni organizovati za djecu izlete i tematske posjete. Trebamo djecu motivisati što efikasnijim edukativnim sadržajima, pratiti dječija interesovanja, podržavati i bogatiti dječije aktivno učenje. Posebno je važno u vanrednim uslovima rada osnažiti partnerstvo sa porodicama i dati im priliku da učimo zajedno. Nekoliko efikasnih načina jesu: zajedničko planiranje sadržaja, prikupljanje informacija o temi, sedmične izložbe za roditelje, snimanje kratkih video priloga dječijih aktivnosti i kreativnog stvaralaštva.

Collections

NIN nagrada

NIN 2021